

BIJLAGE 2: openbare versie boetebesluit

[REDACTED]
Aangetekend MBVO

[REDACTED]
De heer H. van Doorn
[REDACTED]

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ-[REDACTED]
Pagina	1 van 21
Kopie aan	[REDACTED]
Telefoon	[REDACTED]
E-mail	blp-functionaris@afm.nl
Betreft	Besluit tot boeteoplegging

Geachte heer Van Doorn,

Inzake bovengenoemd onderwerp bericht de Autoriteit Financiële Markten (AFM) u als volgt.

1. Inleiding

De AFM heeft besloten om aan u een bestuurlijke boete van € 30.000,- op te leggen wegens feitelijk leidinggeven aan overtreding van artikel 6 van de Colportagewet door O&B Finance Nederland B.V. (O&B). Ook heeft de AFM besloten om deze boete te publiceren.

De overtreding door O&B bestaat eruit dat O&B in de periode van 30 maart 2009 tot en met 2 september 2009 door het afleggen van huisbezoeken getracht heeft consumenten ertoe te bewegen een krediet af te sluiten. In vijf gevallen – alle uit augustus 2009 – is de overtreding op dossierniveau vastgesteld (exacte data, namen en kredietovereenkomsten bekend). Voorts heeft de AFM vastgesteld dat de in die vijf zaken gevolgde werkwijze standaard was binnen de bedrijfsvoering van O&B, in ieder geval vanaf 30 maart 2009 tot en met 2 september 2009. Het is aannemelijk dat O&B in die periode in totaal 1.662 maal artikel 6 van de Colportagewet heeft overtreden door het afleggen van een huisbezoek.

De AFM heeft vastgesteld dat u als indirect bestuurder van O&B aan deze overtreding feitelijk leiding heeft gegeven.

Hieronder wordt het besluit uitgewerkt. Paragraaf 2 bevat een weergave van de feiten die ten grondslag liggen aan het besluit. In paragraaf 3 wordt uw zienswijze weergegeven. De feiten worden beoordeeld in paragraaf 4. Paragraaf 5 bevat het besluit. De rechtsgangverwijzing is opgenomen in paragraaf 6.

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ- [REDACTED]
Pagina	2 van 21

Het relevante wettelijke kader is opgenomen in bijlage 1 bij deze brief. De openbare versie van het besluit is bijgesloten als bijlage 2.

2. Feiten

Ten tijde van de overtreding was u samen met [A] bestuurder van [B], welke vennootschap enig bestuurder was van [C]. [C] was enig bestuurder van O&B.

Op 2 maart 2009 hebben toezichthouders van de AFM in een regulier account managementgesprek met u, als bestuurder van [B], onder meer hun zorgen geuit over een mogelijke overtreding van de Colportagewet door O&B. U heeft daarop geantwoord dat u een en ander zou laten uitzoeken en binnen twee tot drie weken een schriftelijke reactie zou geven.

Bij brief van 12 maart 2009 heeft [D] als advocaat van de aan O&B gelieerde [E] de AFM onder meer het volgende medegedeeld:

“4. ‘Is de Colportagewet niet van toepassing op de distributie van kredietovereenkomsten door bemiddelaars die voor [E] werken?’

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar artikel 1 lid 3 jo artikel 6 van de Colportagewet en het bijgevoegd arrest van het Hof Den Haag van 19 september 2006. Hieruit blijkt dat de Colportagewet krediettransacties niet verbiedt wanneer deze tot stand komen tijdens een huisbezoek, mits de klant het initiatief heeft genomen tot het huisbezoek. Dat laatste is bij de bemiddelaars die voor [E] werken (meer in het bijzonder O&B Finance) altijd het geval. Klanten nemen op basis van advertenties of anderszins telefonisch contact op met de bemiddelaars, en er wordt vervolgens in telefonisch contact een offerte voorbereid en de daarvoor noodzakelijke informatie wordt ingewonnen. De voorbereide offerte wordt vervolgens aan de klant toegestuurd en tijdens een bezoek nader besproken en toegelicht. De Colportagewet verbiedt deze gang van zaken geenszins.

Specifiek met betrekking tot O&B Finance is de situatie zó dat de consumenten na via het callcenter benaderd te zijn er alleen verder contact plaatsvindt op instigatie van de betreffende consument, er in het vervolg van het traject nog verschillende contacten zijn waar de consument steeds gelegenheid heeft om aan te geven dat er geen interesse is, dat de uiteindelijke afspraak bij de consument ook altijd vooraf schriftelijk bevestigd wordt waarbij de consument weer gelegenheid heeft geen interesse te hebben dan wel geen bezoek aan huis te wensen doch uitsluitend schriftelijk tot afhandeling wenst te komen. Tot slot heeft de consument na ondertekening van de overeenkomst, afhankelijk van het soort product, 14 dagen tot 30 dagen de tijd en gelegenheid om het bemiddelde product te annuleren.”

In de periode van januari tot en met augustus 2009 heeft de AFM verschillende meldingen van consumenten ontvangen, inhoudend dat zij door Krediet Contact Centrum (één van de handelsnamen van O&B) telefonisch waren benaderd voor het oversluiten van hun krediet, zonder dat zij toestemming hadden gegeven om contact met hen op te nemen.

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ- [REDACTED]
Pagina	3 van 21

Op 12 juni 2009 heeft de compliance officer van [B] per e-mail het document “*Werkwijze O&B Finance BV*” aan de AFM gestuurd.

Op 2 september 2009 hebben toezichthouders van de AFM een bezoek gebracht ten kantore van O&B, op het adres Blaak 16 te Rotterdam. Daarbij zijn gesprekken gevoerd met [F], supervisor call center, en [G], commercieel directeur van O&B. O&B heeft de AFM daarbij verschillende documenten verstrekt.

Bij brief van 29 september 2009 heeft [B] aan de AFM een overzicht van beleidsbepalers en een organigram van [REDACTED].

Op 30 september 2009 heeft de AFM aan O&B een concept onderzoeksrapport gezonden inzake de naleving door O&B van de bepalingen uit de Colportagewet. O&B is daarbij in de gelegenheid gesteld om schriftelijk op de voorlopige bevindingen te reageren.

Bij brief van 8 oktober 2009 heeft O&B gereageerd op de brief van 30 september 2009. O&B betwist daarin dat zij artikel 6 van de Colportagewet overtreedt. O&B voegt daaraan toe dat zij wel de werkwijze onder de loep zal nemen en zal aanpassen, omdat de gekozen werkwijze en de omvang van de operatie het risico in zich bergen dat de kwaliteit van de bedrijfsvoering onder druk komt te staan.

Bij brief van 30 oktober 2009 heeft de AFM aan [B] een informatieverzoek gestuurd naar aanleiding van haar brief van 29 september 2009.

Bij brief van 16 november 2009 heeft [B] gereageerd op het informatieverzoek van 30 oktober 2009.

[REDACTED]

Tijdens dit bezoek is onder meer uw e-mailbox meegenomen.

Op 10 en 11 februari 2010 hebben de toezichthouders telefonisch contact gehad met twee van de vijf cliënten van O&B, van wie de AFM tijdens het onderzoek ter plaatse het dossier had ontvangen.

Op 3 maart 2010 heeft de AFM aan [G], [H], [A] en u – grotendeels gelijklopende – informatieverzoeken gestuurd om inzicht te krijgen in ieders rol bij de activiteiten van O&B in de periode 1 januari 2009 tot en met 2 september 2009.

[A], [G] en u hebben ieder afzonderlijk bij brief van 23 maart 2010 geantwoord op de informatieverzoeken.

Bij e-mail van 25 maart 2010 heeft [H] op het informatieverzoek gereageerd.

Bij e-mail van 26 maart 2010 heeft u een aanvulling gegeven op uw antwoord van 23 maart 2010.

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ- [REDACTED]
Pagina	4 van 21

Op 23 april 2010 heeft de AFM u een conceptrapport gestuurd met het verzoek op alle bevindingen schriftelijk te reageren.

Bij brief van 7 mei 2010 heeft u gereageerd op het conceptrapport.

Bij brief van 26 juli 2010 heeft de AFM aan de Consumentenautoriteit geanonimiseerd de onderhavige casus geschetst en gevraagd of de Consumentenautoriteit kon bevestigen dat sprake is van overtreding van artikel 6 van de Colportagewet. De AFM heeft deze vraag gesteld in het kader van de in de Whc opgenomen verplichting om met de Consumentenautoriteit tot overeenstemming te komen over de uitleg van het begrip colportage. Bij brief van 2 augustus 2010 heeft de Consumentenautoriteit geantwoord dat in het door de AFM geschetste geval sprake is van een persoonlijk bezoek, overwegend op initiatief van de ‘kredietinstelling’, als bedoeld in artikel 6 van de Colportagewet.

Bij brief van 30 augustus 2010 heeft de AFM haar voornemen kenbaar gemaakt om aan u een bestuurlijke boete op te leggen wegens feitelijk leidinggeven aan overtreding van artikel 6 van de Colportagewet en om deze boete te publiceren.

Op 24 september 2010 heeft u schriftelijk uw zienswijze op het voornemen tot boeteoplegging en publicatie gegeven.

3. Uw zienswijze

In uw zienswijze van 24 september 2010 heeft u – kort weergegeven – het volgende aangevoerd:

In de eerste plaats verwijst u naar de brief van O&B van 8 oktober 2009 en naar de verklaringen van [A] en uzelf, beide van 23 maart 2010 en 7 mei 2010. De feiten en omstandigheden die in deze brieven zijn uiteengezet, moeten als herhaald en ingelast worden beschouwd. Uw zienswijze is een aanvulling daarop.

Overeenstemming met Consumentenautoriteit over uitleg van het begrip colportage

Zoals uit het dossier blijkt, heeft de AFM aan de Consumentenautoriteit de vraag voorgelegd of de door de AFM gehanteerde maatstaf voor het begrip colportage juist was. Daarbij is onzorgvuldig gehandeld, om de volgende redenen:

- In haar brief aan de Consumentenautoriteit citeert de AFM uitvoerig uit eerder door O&B naar voren gebrachte argumenten ten aanzien van het begrip colportage, maar uit niets blijkt dat Consumentenautoriteit daaraan aandacht heeft gegeven. In haar antwoord aan de AFM worden de argumenten van O&B door de Consumentenautoriteit niet genoemd of weersproken. Wel refereert de Consumentenautoriteit nog aan een “persoonlijk gesprek” dat op 2 augustus 2010 met medewerkers van de AFM is gevoerd, maar het is voor O&B niet kenbaar wat daarbij is besproken, dus O&B moet ervan uitgaan dat ook daarbij de door haar naar voren gebrachte argumenten niet aan de orde zijn geweest;

- Ook in het onderzoeksrapport wordt niet ingegaan op de door O&B naar voren gebrachte argumenten, zoals door de AFM geciteerd in haar brief aan de Consumentenautoriteit. In het onderzoeksrapport wordt van de afstemming met de Consumentenautoriteit zelfs in het geheel geen melding gemaakt.

Ernst en verwijtbaarheid van de vermeende overtreding

De AFM was al sinds 2006 op de hoogte van de werkwijze van O&B. Zo heeft de AFM in 2007 telefoongesprekken van O&B beluisterd en daarover een rapport uitgebracht. In 2008 heeft dit zich herhaald. De AFM heeft daarbij nooit aangegeven dat sprake zou zijn van strijd met de Colportagewet. Pas in maart 2009 heeft de AFM zich afgevraagd of de werkwijze wel in overeenstemming was met de Colportagewet. Het ging de AFM hierbij om de vraag of het was toegestaan dat consumenten ‘koud’ gebeld werden (cold calling). O&B heeft daarop – bij brief van [C] van 12 maart 2009 – toegelicht dat naar haar mening de door haar gehanteerde werkwijze van cold calling en huisbezoeken geen strijd opleverde met de Colportagewet. De AFM heeft daarop niet gereageerd en O&B is er daarom van uit gegaan dat de AFM genoeg had genomen met dit standpunt.

Pas tijdens een bespreking op 10 september 2009 heeft de AFM voor het eerst duidelijk gemaakt dat volgens haar het initiatief voor het huisbezoek niet (steeds) overwegend bij de cliënt lag en dat daarin de overtreding van de Colportagewet gelegen was. De AFM heeft toen uitgesproken dat zij verwachtte dat O&B zelf actief aan de slag zou gaan met een aanpassing van haar werkwijze en niet zou wachten totdat de AFM hierover definitief een mening had gevormd. O&B heeft daaraan voldaan en heeft per 3 oktober 2009 haar activiteiten gestaakt. In het onderzoeksrapport van 17 november 2009 heeft de AFM uiteindelijk (terecht) vastgesteld dat cold calling op zichzelf was toegestaan, maar huisbezoeken niet, tenzij deze in overwegende mate plaatsvinden op initiatief van de consument, hetgeen volgens de AFM bij O&B niet steeds het geval was. Zoals gezegd, had O&B toen reeds haar activiteiten gestaakt.

Gelet op het bovenstaande, is een eventuele overtreding O&B niet te verwijten. Tot maart 2009 was zij zich – evenmin als de AFM – bewust van een eventuele overtreding van de Colportagewet en toen in september 2009 duidelijk werd waaruit volgens de AFM de overtreding exact bestond, heeft O&B uit eigen beweging vrijwel direct de activiteiten gestaakt.

In het kader van de verwijtbaarheid is daarnaast van belang dat de cliënt niet alleen de afspraak voor het huisbezoek, maar ook de gesloten kredietovereenkomst kon annuleren. De cliënt werd daardoor beschermd tegen het nemen van overhaaste beslissingen, op een wijze die vergelijkbaar is met de bescherming bij het sluiten van overeenkomsten op afstand (annulering binnen 14 dagen).

Duur van het onderzoek

De AFM doet reeds sinds 2006 onderzoek naar de werkwijze van O&B en heeft pas in september 2009 aangegeven dat O&B de Colportagewet overtrad, omdat – volgens de AFM – het initiatief voor het huisbezoek niet (steeds) overwegend bij de cliënt lag. Dit was ruim drie jaar na de aanvang van het onderzoek en daarna heeft het nog een jaar geduurd voordat het boetevoornemen werd verzonden. Die lange duur van het onderzoek moet een relevante factor zijn.

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ- [REDACTED]
Pagina	6 van 21

Feitelijk leidinggeven

U bent zich niet bewust geweest van overtreding van de Colportagewet, voor zover daarvan al sprake mocht zijn geweest. De AFM heeft O&B op het verkeerde spoor gezet door vanaf het begin uitsluitend te vragen of de werkwijze van ‘cold calling’ in strijd was met de Colportagewet (hetgeen niet het geval bleek te zijn). Van u kan toch niet worden verwacht het beter te weten dan de toezichthouder. Pas in september 2009 heeft de AFM voor het eerst duidelijk gemaakt dat volgens haar het initiatief voor het huisbezoek niet (steeds) overwegend bij de cliënt lag en dat daarin de overtreding van de Colportagewet gelegen was. Het feit dat O&B toen heeft besloten om per 3 oktober 2009 haar call center activiteiten te staken, geeft aan dat O&B juist wél maatregelen heeft genomen om een mogelijke overtreding van de Colportagewet te beëindigen.

De dagelijkse (dus: feitelijke) leiding van O&B was niet in handen van [A] en u, maar van [I] en [J] (oud-eigenaren van O&B) en [H]. In zijn verklaring van 25 maart 2010 bevestigt [H] dit ook uitdrukkelijk.

Zoals u al eerder heeft opgemerkt, klopt de verklaring van [H] niet, waar deze verklaart dat u in de periode dat hij wekelijks bij O&B aanwezig was, op de werkvloer kwam en instructies gaf. Dat is volstrekt onjuist en u ziet niet in waarom de verklaring van [H] voor waar zou moeten worden aangenomen, en de uwe niet.

In andere zaken waarin een feitelijk leidinggever is aangesproken (Ahold, Content, Wegener), betrof het steeds bestuurders die heel actief en heel direct bij een verboden gedraging betrokken waren. Dat is een cruciaal verschil met de situatie bij O&B.

Publicatie van de eventuele boete

U bent al geruime tijd niet meer actief als beleidsbepaler bij O&B (of [REDACTED]). U zult zich de komende tijd terugtrekken uit de financiële dienstverlening en zich toeleggen op advieswerkzaamheden in de accountancysfeer, vanuit [REDACTED]. De publicatie van een aan u persoonlijk opgelegde boete zal schadelijk zijn voor uw persoonlijke situatie en de opbouw van uw nieuwe praktijk, die dus geen raakvlakken zal hebben met activiteiten waarop de AFM toezicht houdt. Een publicatie onder deze omstandigheden zou uitsluitend tot leedtoevoeging leiden en dat mag niet het doel zijn.

4. Beoordeling

4.1 Inleiding

Deze paragraaf kent de volgende indeling. In paragraaf 4.2 is het oordeel van de AFM opgenomen over de wetsovertreding door O&B en het feitelijk leidinggeven daaraan door u. In paragraaf 4.3 is de reactie van de AFM opgenomen ten aanzien van uw zienswijze, voor zover niet in andere paragrafen behandeld. Vervolgens is in paragraaf 4.4 het oordeel van de AFM opgenomen over de hoogte van de boete. Ten slotte bevat paragraaf 4.5 het oordeel van de AFM over publicatie van het boetebesluit.

4.2 Feitelijk leidinggeven aan wetsovertreding O&B

4.2.1 Wetsovertreding O&B

De AFM is van oordeel dat O&B gedurende de periode van 30 maart 2009 tot 2 september 2009 artikel 6 van de Colportagewet heeft overtreden.

O&B heeft door het afleggen van een ‘persoonlijk bezoek’ getracht consumenten ertoe te bewegen een krediet af te sluiten. In vijf gevallen – alle uit augustus 2009 – is de overtreding op dossierniveau vastgesteld (exacte data, namen en kredietovereenkomsten bekend). Daarnaast heeft de AFM vastgesteld dat de in die vijf zaken gevolgde werkwijze standaard was binnen de bedrijfsvoering van O&B, in ieder geval vanaf 30 maart 2009 tot en met 2 september 2009. Het is aannemelijk dat O&B in die periode in totaal 1.662 maal artikel 6 van de Colportagewet heeft overtreden door het afleggen van een huisbezoek.

Hieronder wordt toegelicht op welke wijze de overtreding heeft plaatsgevonden en waaruit het bewijs bestaat.

Ingevolge artikel 6 Colportagewet is het – kort gezegd – O&B verboden om door een persoonlijk bezoek te trachten een consument ertoe te bewegen een krediet af te sluiten, tenzij het persoonlijk bezoek overwegend op initiatief van de consument plaatsvindt.

In de vijf onderzochte dossiers was de werkwijze van O&B als volgt:

- Eerst heeft O&B ongevraagd telefonisch de consument benaderd. Daarbij heeft O&B in kaart gebracht of de consument kredieten had lopen die voor het oversluiten tegen een lagere rente in aanmerking zouden kunnen komen;
- Na een berekening te hebben gemaakt en de consument bij het Bureau Krediet Registratie (BKR) te hebben getoetst, heeft O&B de consument nogmaals telefonisch benaderd en een afspraak gemaakt voor een bezoek door een buitendienstmedewerker bij de consument thuis;
- Vervolgens heeft het bezoek plaatsgevonden en heeft de consument thuis (onder meer) een kredietovereenkomst ondertekend.

In alle vijf dossiers heeft O&B het verbod van artikel 6 van de Colportagewet overtreden door het afleggen van het persoonlijk bezoek bij de consument thuis, waarbij de buitendienstmedewerker van O&B – met succes – heeft getracht de consument te bewegen tot het afsluiten van een krediet bij één van de aanbieders waarvoor O&B bemiddelde. In geen van de vijf onderzochte dossiers heeft het persoonlijk bezoek (overwegend) op initiatief van de consument plaatsgevonden, zodat de uitzondering op het verbod niet aan de orde is. O&B heeft derhalve artikel 6 van de Colportagewet overtreden op 5 augustus 2009 (dossier [K]), 6 augustus 2009 (dossier [L]), 11 augustus 2009 (dossier [M]), 25 augustus 2009 (dossier [N]) en 28 augustus 2009 (dossier [O]).

In de periode van 30 maart 2009 tot en met 2 september 2009 was de hierboven beschreven werkwijze standaard binnen de bedrijfsvoering van O&B en het is aannemelijk dat deze werkwijze in de weken 14 tot en met 35 van 2009 (van 30 maart t/m 28 augustus) heeft geresulteerd in 1.662 huisbezoeken. Dit blijkt uit de volgende – in

samenhang te beschouwen – documenten en verklaringen:

- het door [B] op 12 juni 2009 aan de AFM gezonden document ‘Werkwijze O & B Finance BV’, waarin onder meer het volgende is opgenomen:

“De Call Center medewerkers leggen telefonisch contact met een potentiële klant. De call center medewerkers dienen hierbij gebruik te maken van de voorgeschreven belscripts.

[...]

Nadat het eerste contact is gelegd via het Call Center en er is vanuit de kant van de klant belangstelling voor een vervolg wordt er contact gelegd door de afsprakenbellers. [...] Afsprakenbeller werken niet met belscripts, maar gaan uit van ckecklists. Zij hebben tot hun taak de ontbrekende informatie (conform checklist) op te vragen bij de klant en vast te leggen in de systemen [...].

[...]

Als de buitendienstadviseur de werkzaamheden start is de inventarisatiefase volledig afgerond. [...] De buitendienstadviseur bezoekt vervolgens de klant en controleert de verkregen info door middel van overlegde inkomensbewijzen, bankafschriften en dergelijke. [...] Indien de klant een product wenst af te nemen zorgt de buitendienstadviseur ervoor dat alle benodigde stukken ondertekend worden. Indien mogelijk neemt de buitendienstadviseur alle relevante stukken met zich mee.”

- Het door O&B op 2 september 2009 aan de AFM overhandigde belscript, gebruikt voor het eerste telefoongesprek met de consument (zie ook bovenstaand citaat), waarin onder meer de volgende tekst is voorgeschreven:

“Wij maken een kosteloze rente berekening, die aantoont of een nederlands huishouden te veel per maand betaalt aan hun huidige lening/krediet.

Heeft U ook een lening/krediet waar U hoogstwaarschijnlijk teveel voor betaalt?

Bij nee: *Heeft U een leenvorm waar U rente over betaalt?*

Zoals een persoonlijke lening of doorlopend krediet misschien een roodstand op de bank of postorderbedrijven zoals Otto, Wehkamp of Neckermann, creditcards, autofinanciering, etc

Bij waarom:

Meneer/mevrouw met deze renteberekening kunnen we zien in hoeverre ook uw huidige kredieten goedkoper kunnen.

Dit kunnen we doen omdat wij behoren tot een van de grootste bemiddelingskantoren in Nederland.

Omdat we enorm veel leningen/kredieten bij verschillende banken onderbrengen kunne we ook U laten genieten van een hoog voordeel op uw huidige lening/krediet.

Bij ja doorgaan:

1. Is de lening een hypotheek?

(of is de lening die U heeft los van de hypotheek?)

2. Hoeveel moet U nog terug betalen?

(bij onbekend vragen naar hoeveel ongeveer?)

(bij ook onbekend aangeven dat voor deze rente berekening het openstaande bedrag minimaal € 7000 moet zijn)

3. Bij welke instantie loopt uw lening?

(bent U alleenstaand, samenwonend of gehuwd???)

4. Wat is U geboortedatum? En die van U partner?

("dit vraag ik alleen om te kijken of U binnen onze leeftijd categorie past")

(mag ik dan uw geboortejaar noteren?)

(bent U tussen de 23 en 62 jaar?)

5. Werkt U op dit moment in loondienst? En uw partner?

(bij nee heeft U een andere bron van inkomsten?)

6. Wat is uw maandelijkse inkomen uit de loondienst? En die van U partner?

(bij onbekend gezamenlijk minimaal € 2400 bruto /€ 1730 netto)

(bij onbekend alleenstaand minimaal € 1750 bruto /€ 1380 netto)

Adres controleren

Om een goede berekening te maken gaan wij U ook BKR toetsen en daarna word U zsm teruggebeld met de uitslag van de berekening."

- Het door O&B op 2 september 2009 aan de AFM overhandigde formulier 'Opzet voor een verkoopgesprek', gebruikt voor het eerste telefoongesprek met de consument (zie ook het eerste citaat), waarin onder meer het volgende is opgenomen:

"Samen met de klant ga je op zoek naar de behoefte van de klant, in ons geval de financiële situatie en met name de "leensituatie".

[...]

Jouw voorstel is niet definitief, dat doet jou buitendienst collega. Daarom is het maken van een afspraak onderdeel van het voorstel. Jij stelt dus een datum en een tijd voor om de afspraak met de buitendienst te maken.

[...]

Jij als verkoper vraagt nu om de order, om de afsluiting. In ons geval is dat een accoord op het voorstel en een accoord op de datum en tijd van de afspraak. Afsluiten is ook na de order, de klant bedanken en hem/haar veel succes met de afspraak te wensen."

- Het verslag van de bespreking op 2 september 2009 van de AFM met [F] (supervisor van het call-center van O&B), waarin onder meer is opgenomen:

"De call-agents krijgen een computerscherm te zien met daar een id-nr, naam, adres en telefoonnummer van een potentiële klant. De computer belt automatisch een nummer. Het gesprek wordt gevoerd aan de hand van een belscript. [F] overhandigt een hardcopy belscript en geeft aan dat dit in mei 2009 nog is

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ- [REDACTED]
Pagina	10 van 21

vernieuwd en dat op de pc nog een oud script is opgenomen. Aan de hand van het belscript probeert de call-agent middels 6 vragen informatie van de potentiële klant te verkrijgen. Vooraf weet de call-agent niets van de potentiële klant. [F] geeft aan dat er koud wordt gebeld.”

- Het verslag van de bespreking op 2 september 2009 van de AFM met [G] (commercieel directeur van O&B), waarin onder meer is opgenomen:

“[G] legt uit wat de activiteiten van O&B zijn. Vanuit het callcenter van O&B wordt aan de hand van verschillende campagnes een bepaald postcodegebied in Nederland gebeld. Een automatische dialer belt deze nummers. De nummers komen uit een digitaal telefoonboek of uit bestanden van [REDACTED]. [...]”

De mensen worden ‘koud’ gebeld, aldus [G]. Aan de hand van een belscript wordt vastgesteld of mensen interesse hebben in het oversluiten van een krediet tegen een mogelijk lagere rente. Vervolgens worden de gegevens van de potentiële klant geïnventariseerd. Mensen die interesse hebben worden getoetst bij het BKR en later teruggebeld. [...]”

[G] geeft aan dat als de mensen worden teruggebeld er verder wordt geïnventariseerd wat de wensen van de klant zijn. De gegevens worden dan doorgegeven aan verschillende geldverstrekkers voor het opstellen van offertes en er wordt een afspraak bij de klant thuis ingepland. [...]”

Bij de afspraken bij de klanten thuis heeft de adviseur verschillende voorstellen voor kredieten bij zich. Tijdens dit gesprek wordt ook een klantprofiel opgesteld. Na het tekenen van de offerte wordt deze bij de geldverstrekker ingediend.”

Het door O&B op 2 september 2009 aan de AFM overhandigde overzicht ‘Totalen Weekrapportage’, waaruit naar voren komt dat de buitendienst in de weken 14 tot en met 35 (van 30 maart tot en met 28 augustus 2009) in totaal 1.662 bezoeken heeft ‘gelopen’ en in 1.255 van die bezoeken een overeenkomst is gesloten. Het overzicht is opgenomen in paragraaf 4.11 van het onderzoeksrapport.

4.2.2 Feitelijk leidinggeven door u aan wetsovertreding O&B

De AFM is van oordeel dat u feitelijk leiding heeft gegeven aan de overtreding van artikel 6 van de Colportagewet door O&B in de periode van 30 maart 2009 tot en met 2 september 2009. Dit wordt hieronder toegelicht.

Volgens vaste strafrechtelijke jurisprudentie¹ is sprake van feitelijk leidinggeven aan een verboden gedraging van een rechtspersoon indien i) de functionaris maatregelen ter voorkoming van die gedraging achterwege laat, hoewel hij daartoe bevoegd en redelijkerwijs gehouden is, en ii) hij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat de verboden gedraging zich zal voordoen. In dat geval wordt de betrokken functionaris geacht de verboden gedraging opzettelijk te bevorderen.

¹ Zie bijv. HR 16 december 1986, NJ, 1987, 321/322 (Slavenburg II), HR 21 januari 1992, NJ 1992, 414 en HR 18 januari 1994, DD 94, 206.

Toegespitst op deze zaak betekent dit dat moet worden vastgesteld of:

- u op de hoogte was van de verboden colportage door O&B (althans bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat dit zich zou voordoen);
- u bevoegd en redelijkerwijs gehouden was de verboden colportage te beëindigen, en;
- u maatregelen daartoe achterwege heeft gelaten.

Aan de drie genoemde voorwaarden is in uw geval voldaan, hetgeen hieronder zal worden toegelicht:

a) U was op de hoogte van de verboden colportage door O&B:

Dat u op de hoogte was van de verboden colportage door O&B, blijkt uit de volgende feiten en omstandigheden, in onderling verband beschouwd:

- Het feit dat de AFM tijdens het reguliere account managementgesprek op 2 maart 2009 met u als bestuurder van [B] onder meer haar zorgen heeft geuit over mogelijke overtreding van de Colportagewet door O&B;
- De op 2 maart 2009 door u aan [I] (vorige eigenaar van O&B) gezonden e-mail, waarin u naar aanleiding van het bezoek van de AFM van die dag [I] vraagt:

“Vandaag het halfjaarlijkse reguliere bezoek gehad van de AFM.

M.b.t. O&B wil [REDACTED] graag antwoord op het volgende punt.

In de colportagewet is er een verbod op de verkoop van consumptief krediet bij consumenten thuis opgenomen.

Omdat hij van mening is dat wij de consumenten bellen, de actie dus bij ons ligt, en wij vervolgens ook het initiatief nemen tot het bezoeken van de consumenten is het zijn indruk dat wij nu exact doe wat in de colportagewet is verboden.

Ik weet [REDACTED] dat jij daar eens (ik dacht zelfs uitgebreid) onderzoek naar hebt laten doen omdat jij daarop voorgesorteerd wilde zijn als die opmerking kwam.

Kun jij dat nu ‘voor de dag halen en het mij aanreiken?’ ,

en het daarop diezelfde dag door [I] gegeven antwoord, onder meer inhoudend:

“Wat ik me herinner is dat er belang wordt gehecht bij wie het initiatief ligt voor het maken van de afspraak. Aangezien we veel met de adressen van [REDACTED] werken kun je stellen dat klant zelf het initiatief neemt. Klant vult een enquête in waarin hij aangeeft graag een lagere rente te willen.

Dit punt van colportage is essentieel en strikt genomen kan de AFM gelijk hebben. Ook advocaten die namens klagende klanten zich melden gebruiken dit standpunt vaak. Tot op heden hebben we ons niet laten afbluffen en hebben we ons gered zonder rechtszaken en zonder grote schikkingbedragen.”

- Uw verklaring, dat u naar aanleiding van het bezoek van de AFM op 2 maart 2009 een vraag over colportage heeft uitgezet bij [D] (welke vraag resulteerde in een brief van [D] aan de AFM van 12 maart 2009, waarin zij stelde dat van overtreding van de Colportagewet geen sprake was, maar waarbij zij uitging van de onjuiste aanname dat de consument het initiatief nam tot eerste en/of tweede telefoongesprek, zie verder paragraaf 4.4);
- Uw verklaring in uw brief van 23 maart 2010:

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ- [REDACTED]
Pagina	12 van 21

- o dat tot er maart/april 2009 maandelijks een directievergadering was waarin iedere directeur binnen de groep van [B] verslag deed over de entiteit waar hij was aangesteld;
- o dat [A] en u in beginsel maandelijks een overleg bij O&B hadden met aanvankelijk [H] en later [G], waarbij over specifieke zaken met betrekking tot O&B werd gesproken;
- o dat er daarnaast ad hoc contacten met O&B waren, zodra daaraan behoefte was, en;
- o dat het document 'Werkwijze O&B Finance BV' in juni 2009 door de afdeling compliance van [B] op een enkel punt is ge-update (maar het initiatief in ieder stadium bij O&B bleef liggen) en dat u op de hoogte was van de wijzigingen.

b) U was bevoegd en redelijkerwijs gehouden de verboden colportage te beëindigen:

Dat u bevoegd en redelijkerwijs gehouden was om de verboden colportage door O&B te beëindigen, blijkt uit de volgende feiten en omstandigheden, in onderling verband beschouwd:

- De uittreksels uit het Handelsregister, waaruit blijkt dat u in de betreffende periode via [C] en [B] één van de twee bestuurders van O&B was;
- Uw verklaring in uw brief van 23 maart 2010, dat u binnen O&B de functie van CFO bekleedde;
- Het Directiereglement van O&B, waarin staat dat u verantwoordelijk bent voor het monitoren van het door de directie uitgezette beleid inzake (onder meer) *concern compliancy* en dat u de directie in principe vrijheid van handelen geeft zolang de jaardoelstelling (of onderdelen daarvan) naar uw mening geen gevaar loopt en er niet tekenen zijn dat er onwettig wordt gehandeld;
- Uw verklaring in uw brief van 7 mei 2010, dat u vanaf 20 januari 2009 tot en met 24 februari 2009 in totaal 5½ dag op het kantoor van O&B aanwezig bent geweest, onder meer omdat er compliance risico's waren waarvan het op uw pad lag om er aandacht aan te geven.

c) U heeft maatregelen om de verboden colportage te beëindigen achterwege gelaten:

Dat u maatregelen achterwege heeft gelaten om de verboden colportage te beëindigen, blijkt uit de volgende feiten en omstandigheden, in onderling verband beschouwd:

- Het feit dat de AFM heeft geconstateerd dat de overtreding van de Colportagewet door O&B heeft voortgeduurd tot (in ieder geval) het toezichtbezoek door de AFM aan O&B van 2 september 2009;
- Het feit dat uit de door u gegeven (schriftelijke) verklaringen en overgelegde documenten niet is gebleken dat u enige poging heeft ondernomen om een einde te maken aan de verboden colportage.

4.3 Reactie op uw zienswijze

In uw zienswijze bent u niet inhoudelijk ingegaan op de door de AFM geconstateerde overtreding door O&B zelf. In paragraaf 4.2 is daarom niet op de zienswijze gereageerd.

In paragraaf 4.4 zal worden ingegaan op het door u in uw zienswijze naar voren gebrachte verweer ten aanzien van de ernst en verwijtbaarheid van de overtreding door O&B en uw rol daarbij. In paragraaf 4.5 zal worden ingegaan op uw standpunt ten aanzien van de publicatie van de boete.

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ- [REDACTED]
Pagina	13 van 21

In deze paragraaf wordt ingegaan op het hetgeen u in uw zienswijze naar voren heeft gebracht ten aanzien van de overeenstemming tussen de AFM en de Consumentenautoriteit over de uitleg van het begrip colportage en ten aanzien van de duur van het onderzoek.

Overeenstemming met Consumentenautoriteit

De AFM heeft overeenstemming gezocht met de Consumentenautoriteit over de uitleg van het begrip colportage, in het licht van de verplichting ex artikel 4.3, tweede lid, Whc juncto onderdeel b van de bijlage bij de wet. Anders dan door u aangevoerd, is dit op een zorgvuldige wijze gebeurd. De AFM heeft in haar brief van 26 juli 2010 uitvoerig de casus geschetst, waarop de Consumentenautoriteit heeft bevestigd dat in dit geval sprake was van colportage. Er is geen reden om aan te nemen dat de Consumentenautoriteit hierbij niet alle relevante omstandigheden van het geval, zoals beschreven in de brief van de AFM, heeft meegewogen. Dat de correspondentie met de Consumentenautoriteit niet in het onderzoeksrapport wordt genoemd, is evenmin onzorgvuldig te achten. De correspondentie maakt deel uit van het (inzage)dossier, dus O&B kon nagaan op welke wijze de AFM heeft voldaan aan haar verplichting ex artikel 4.3, tweede lid, Whc, voor zover in deze zaak al sprake is van een uitleg van het begrip colportage. Er geldt geen verplichting om correspondentie als de onderhavige op te nemen in het onderzoeksrapport zelf.

Duur van het onderzoek

De AFM volgt u niet in uw standpunt, dat het onderzoek (te) lang heeft geduurd. De begindatum van het onderzoek ligt op 2 maart 2009. Eerder onderzoek door de AFM had uitdrukkelijk geen betrekking op de naleving van de Colportagewet, maar op de naleving van de Wfd en Wft (onder meer op de vraag of O&B tijdens telefoongesprekken de consument wel duidelijk wees op het commerciële karakter ervan en geen oneigenlijke argumenten gebruikte om de consument tot een gesprek te verleiden). Op 2 september 2009 heeft de AFM in het kader van het onderzoek naar mogelijke colportage een bezoek aan O&B gebracht en in het conceptrapport van 30 september 2009 is de AFM tot de (voorlopige) conclusie gekomen dat O&B artikel 6 van de Colportagewet overtrad. Vervolgens is nader onderzoek gedaan, met name om vast te stellen welke rol de verschillende betrokkenen binnen O&B vervulden. In dat kader heeft u voor het laatst op 26 maart 2010 aan de AFM informatie verstrekt. Op 30 augustus 2009 is aan u een boetevoornemen verzonden. De totale onderzoeksduur (tot datum boetebesluit) blijft ruim binnen twee jaar en dat is, zeker gelet op de omvang van het onderzoek, volstrekt acceptabel.

4.4 De hoogte van de boete

Op overtreding van artikel 6 van de Colportagewet staat een boete van maximaal € 74.000,-².

De AFM dient de hoogte van de boete af te stemmen op de ernst van de overtreding en de mate waarin deze aan de overtreder kan worden verweten, en zo nodig rekening te houden met de omstandigheden waaronder de overtreding is gepleegd³. Onder de omstandigheden van uw zaak acht de AFM een boete van € 30.000,- passend

² Artikel 3.4, vierde en vijfde lid, juncto artikel 2.15 Whc, juncto artikel 23 WvSr.

³ Artikel 3.4, vierde en vijfde lid, juncto artikel 2.21, eerste lid, Whc (tot 1 juli 2009) en artikel 5:46, tweede lid, Awb (vanaf 1 juli 2009).

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ- [REDACTED]
Pagina	14 van 21

en geboden. Bij de vaststelling van dit bedrag heeft de AFM het volgende in aanmerking genomen.

De overtreding door O&B

De AFM acht de door O&B begane overtreding ernstig, gelet op het volgende:

- Overtreding van de Colportagewet maakte onderdeel uit van de vaste bedrijfsvoering van O&B en had daarmee een structureel karakter;
- De structurele overtreding van de Colportagewet heeft O&B forse provisies opgeleverd. Exacte bedragen zijn niet vastgesteld, maar uit de door O&B verstrekte resultatenrekening en weekrapportages is op te maken dat de verkoop van kredieten door de buitendienst, in maanden januari tot en met juli 2009, provisies hebben opgeleverd ten bedrage van in totaal circa [REDACTED]. Daarnaast is uit die stukken op te maken dat de verkoop van met de kredieten samenhangende kredietbeschermers in die periode provisies hebben opgeleverd ten bedrage van in totaal circa [REDACTED]. De verkoop aan huis van kredietbeschermers levert geen overtreding van de Colportagewet op, maar zonder de – verboden – verkoop van kredieten zou O&B redelijkerwijs ook deze inkomsten hebben gemist, zodat dit bedrag niettemin relevant is.

Dat – zoals u in uw zienswijze heeft aangevoerd – de consument de gelegenheid had om zowel de afspraak voor het huisbezoek als de gesloten overeenkomst te annuleren, doet aan de ernst van de overtreding niet af. Dat de afspraak voor het huisbezoek kon worden geannuleerd is immers niet meer dan vanzelfsprekend en het bieden van de mogelijkheid tot annulering van een gesloten overeenkomst is altijd een verplichting bij colportage (artikel 25 van de Colportagewet).

In uw zienswijze heeft u ook aangevoerd dat de overtreding O&B niet te verwijten is, gelet op de door [D] op 12 maart 2009 aan de AFM gezonden en onbeantwoord gebleven brief, waarin het standpunt is verwoord dat de werkwijze van O&B geen strijd met de Colportagewet oplevert. De AFM is van oordeel dat die brief aan de verwijtbaarheid van de overtreding niet afdoet, om de volgende reden:

O&B is op 2 maart 2009 door de AFM gewezen op mogelijke overtreding van de Colportagewet, maar heeft in ieder geval tot en met 2 september 2009 (datum onderzoek ter plaatse) haar activiteiten ongewijzigd voortgezet. Weliswaar heeft O&B na 2 maart 2009 [D] om advies gevraagd en heeft [D] in de genoemde brief van 12 maart 2009 aan de AFM betoogd dat geen sprake was van overtreding van de Colportagewet, maar in die brief wordt uitgegaan van onjuiste uitgangspunten, namelijk dat de consument als eerste contact met O&B opneemt en dat ook verder contact plaatsvindt op instigatie van de consument. In dat beschreven geval wordt inderdaad de Colportagewet niet overtreden, maar vast staat dat O&B anders opereerde. Zoals ook nog eens blijkt uit de door O&B op 12 juni 2009 aan de AFM gezonden ‘Werkwijze O&B Finance BV’, lag het initiatief in ieder stadium bij O&B. O&B nam het initiatief voor het eerste telefoongesprek, voor het tweede telefoongesprek en voor het huisbezoek. Het wekt verbazing dat O&B kennelijk heeft nagelaten te controleren of de inhoud van de brief overeenstemde met haar werkwijze. Nu de brief van 12 maart 2009 een verkeerde voorstelling van zaken geeft, kon O&B daaraan niet het vertrouwen ontfangen dat de AFM instemde met haar visie.

Feitelijk leidinggeven door u aan de overtreding

Hierboven is vastgesteld dat de overtreding door O&B ernstig was en verwijtbaar. Voor u persoonlijk als feitelijk leidinggever aan de overtreding (zie paragraaf 4.2.2) geldt dezelfde ernst en verwijtbaarheid; de AFM ziet geen

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ- [REDACTED]
Pagina	15 van 21

omstandigheden die u persoonlijk zouden disculperen. In uw zienswijze wijst u in dit verband nog op de rollen die [H] en [I] en [J] vervulden, maar de AFM heeft vastgesteld (en in paragraaf 4.2.2 uiteengezet) dat de cruciale rol bij u lag, zeker in de periode waarover de boete zich uitstrekt.

In alle omstandigheden van het geval, zoals hierboven geschetst, ziet de AFM wel aanleiding om aan u een enigszins lagere boete op te leggen dan aan O&B zelf, namelijk geen boete van € 50.000,-, maar een boete van € 30.000,-.

4.5 Publicatie van de boete

Op grond van artikel 3.4, vierde en vijfde lid, juncto artikel 2.23, eerste lid, Whc kan de AFM het besluit tot het opleggen van de bestuurlijke boete openbaar maken. Nu het een discretionaire bevoegdheid betreft, heeft de AFM haar belangen bij publicatie afgewogen tegen de door u naar voren gebrachte belangen bij het achterwege blijven daarvan. Deze belangenafweging heeft geleid tot de conclusie dat de boete zal worden gepubliceerd. De AFM licht dit als volgt toe.

Onder de Whc ziet de AFM primair toe op oneerlijke handelspraktijken, waaronder colportage met betrekking tot kredieten. Publicatie van de boete aan u zal ertoe bijdragen dat consumenten en de markt worden geïnformeerd over het feit dat O&B de Colportagewet heeft overtreden en dat de AFM handhavend optreedt, niet alleen door het beboeten van O&B zelf, maar ook door het beboeten van de persoon die aan die overtreding feitelijk leiding heeft gegeven. Met het oog op de effectiviteit van het boete-instrument acht de AFM het van belang om bekendheid te geven aan het feit dat bij overtredingen als de onderhavige niet alleen de vennootschap kan worden beboet, maar ook de personen die feitelijk leiding hebben gegeven aan de verboden gedragingen. Bestuurders en andere feitelijk leidinggevers kunnen zich zo ervan bewust worden dat hun gedrag ook persoonlijk gesanctioneerd kan worden, indien hun rol bij de overtreding door de vennootschap daartoe aanleiding geeft. Hiermee is publicatie in lijn met de toezichtsdoelen van de AFM.

Bovendien kunnen consumenten door publicatie van de boete zich bewust worden van de mogelijkheid om [REDACTED] gesloten overeenkomsten te vernietigen. In artikel 23 van de Colportagewet is bepaald dat overeenkomsten die het onmiddellijk gevolg zijn van verboden colportage vernietigbaar zijn.

Het feit dat u niet meer actief bent als feitelijk leidinggever binnen [REDACTED] en uw voornemen om zich de komende tijd uit de financiële dienstverlening terug te trekken, maakt niet dat een publicatie uitsluitend tot leedtoevoeging zou leiden, zoals u in uw zienswijze stelt. Uw huidige en mogelijk toekomstige activiteiten doen aan de bovengenoemde doelen van publicatie niet af en leedtoevoeging is uitdrukkelijk niet één van die doelen. Voorts wegen de door u (zeer in het algemeen) gestelde schadelijke gevolgen van publicatie voor uw persoonlijke situatie en de opbouw van uw nieuwe praktijk niet op tegen het bovenomschreven belang van de AFM bij publicatie van de aan u opgelegde boete, als feitelijk leidinggever aan de door O&B begane overtreding.

Ingevolge het derde lid van artikel 2.23 Whc geschiedt openbaarmaking niet eerder dan nadat twee weken zijn verstreken na bekendmaking van het besluit aan de betrokken (recht)persoon, tenzij – kort gezegd – de overtreder de beschikking zelf openbaar heeft gemaakt.

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ- [REDACTED]
Pagina	16 van 21

5. Besluit

Op grond van het voorgaande besluit de AFM om aan u een bestuurlijke boete van € 30.000,- op te leggen wegens feitelijk leidinggeven aan overtreding van artikel 6 van de Colportagewet door O&B in de periode van 30 maart 2009 tot en met 2 september 2009.

Het bedrag van de boete van € 30.000,- dient, onder vermelding van factuurnummer [REDACTED], te worden betaald aan de AFM door overschrijving op bankrekeningnummer [REDACTED] bij The Royal Bank of Scotland N.V. te Amsterdam (er wordt geen aparte factuur nagezonden).

De boete dient te worden betaald binnen zes weken na de inwerkingtreding van deze beschikking. De beschikking treedt op grond van artikel 3:40 juncto 3:41, eerste lid, Awb in werking op de dag van toezending daarvan. Indien de boete niet wordt betaald binnen zes weken na de inwerkingtreding van deze beschikking, is wettelijke rente verschuldigd.

Ingevolge artikel 6:16 Awb wordt door het aantekenen van bezwaar of beroep tegen de beschikking de verplichting tot betaling van de boete niet geschorst.

Beslissing tot publicatie van de boete

De AFM zal ingevolge artikel 2.23, derde lid, Whc het boetebesluit openbaar maken, twee weken nadat het aan u bekend is gemaakt of eerder, indien u de beschikking zelf openbaar heeft gemaakt of doen maken, dan wel openbaarmaking met u is overeengekomen.

De openbaarmaking van de boete zal plaatsvinden door publicatie van het onderhavige besluit – geschoond van vertrouwelijke, concurrentie- en privacygevoelige informatie – op de website van de AFM en door middel van een persbericht en/of advertentie.

Mocht u van mening zijn dat er vertrouwelijke tekst in bijlage 2 staat die nog geschoond zou moeten worden, dan verneemt de AFM dat graag binnen 3 werkdagen na bekendmaking van dit besluit.

De basis van de tekst die in het te publiceren persbericht en/of advertentie zal worden opgenomen, is de volgende:

“AFM legt bestuurlijke boete op aan de heer H. van Doorn, wegens feitelijk leidinggeven aan overtreding door O&B Finance Nederland B.V.

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) maakt bekend dat zij op 30 december 2010 een bestuurlijke boete van € 30.000 heeft opgelegd aan de heer H. van Doorn, wegens feitelijk leidinggeven aan verboden colportage door O&B Finance Nederland B.V. (O&B). Dit is de eerste boete die de AFM oplegt aan een persoon die feitelijk leiding heeft gegeven aan een door een rechtspersoon begane overtreding. [REDACTED]

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ- [REDACTED]
Pagina	17 van 21

Overtreding O&B

O&B heeft in de periode van 30 maart 2009 tot en met 2 september 2009 door het afleggen van huisbezoeken geprobeerd consumenten ertoe te bewegen een krediet af te sluiten.

O&B was ten tijde van de overtreding een financiële dienstverlener, die bemiddelde in consumptieve kredieten en kredietbeschermingsverzekeringen. Sinds eind 2009 is O&B niet meer actief.

Uit onderzoek van de AFM is gebleken dat O&B huisbezoeken aan consumenten heeft gebracht, met het doel hen een krediet te laten afsluiten bij één van de aanbieders waarvoor O&B bemiddelde. Dit is in strijd met het verbod van artikel 6 van de Colportagewet. Het verbod geldt niet, indien het huisbezoek overwegend op initiatief van de consument plaatsvindt, maar daarvan was bij O&B geen sprake. O&B nam het initiatief door de consument ongevraagd telefonisch te benaderen en (in een tweede telefoongesprek) aan te sturen op een afspraak bij de consument thuis.

Feitelijk leidinggeven door de heer Van Doorn

De heer Van Doorn was indirect bestuurder van O&B. De AFM heeft de heer Van Doorn op 2 maart 2009 te kennen gegeven dat de werkwijze van O&B mogelijk een overtreding van de Colportagewet opleverde, maar niettemin heeft O&B onder de feitelijke leiding van de heer Van Doorn haar werkwijze ongewijzigd voortgezet, in ieder geval tot en met 2 september 2009. De AFM heeft vastgesteld dat de heer Van Doorn op de hoogte was van de verboden colportage door O&B, dat hij bevoegd en redelijkerwijs gehouden was de verboden colportage te beëindigen en dat hij maatregelen daartoe achterwege heeft gelaten. Dit zijn in de rechtspraak ontwikkelde criteria voor het aannemen van het feitelijk leidinggeven aan een overtreding.

Het besluit van de AFM kan door belanghebbende(n) ter toetsing aan de rechter worden voorgelegd.

Het volledige besluit is te vinden op www.afm.nl <<http://www.afm.nl>>. Bij vragen of klachten kunt u contact opnemen met het Meldpunt Financiële Markten van de AFM: 0900-5400 540 (0,05 euro per minuut).

De AFM bevordert eerlijke en transparante financiële markten. Wij zijn de onafhankelijke gedragstoezichthouder op de markten van sparen, lenen, beleggen en verzekeren. De AFM bevordert zorgvuldige financiële dienstverlening aan consumenten en ziet toe op een eerlijke en efficiënte werking van kapitaalmarkten. Ons streven is het vertrouwen van consumenten en bedrijven in de financiële markten te versterken, ook internationaal. Op deze manier draagt de AFM bij aan de welvaart en de economische reputatie van Nederland."

Let op: de AFM kan, al naargelang de omstandigheden op het moment van publicatie, bovengenoemde publicatietekst wijzigen of aanvullen.

Indien u een verzoek om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 Awb heeft gedaan, verzoekt de AFM u dit per omgaande per e-mail aan de AFM (blp-functionaris@afm.nl) door te geven. Bij gebreke daarvan zal de AFM de boete openbaar maken op de wijze als bovengenoemd. Tevens vraagt de AFM u een eventueel verzoek om een voorlopige voorziening per fax aan toe te sturen (faxnummer [REDACTED]).

Datum	30 december 2010
Ons kenmerk	JZ- [REDACTED]
Pagina	18 van 21

6. Rechtsgangverwijzing

Ten aanzien van het boetebesluit

Iedere belanghebbende kan tegen deze beschikking bezwaar maken door binnen zes weken na bekendmaking daarvan een bezwaarschrift in te dienen bij de AFM, t.a.v. Juridische Zaken, Postbus 11723, 1001 GS, Amsterdam. Een bezwaarschrift kan ook per fax (alleen naar faxnummer 020-797 3835), per e-mail (alleen naar e-mailadres bezwarenbox@afm.nl) of door middel van het formulier op de website van de AFM (www.afm.nl/bezwaar) worden ingediend. Aan deze elektronische wijze van verzending stelt de AFM nadere eisen die op haar website worden toegelicht. Dat een bezwaarschrift niet aan andere AFM faxnummers of AFM e-mailadressen wordt verzonden dan de hier genoemde, is één van die eisen. De AFM zal het bezwaarschrift alleen inhoudelijk in behandeling nemen als aan bedoelde eisen is voldaan.

Ten aanzien van de publicatie van het boetebesluit

Indien wordt verzocht om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 Awb, wordt de openbaarmaking van het besluit opgeschort totdat de voorzieningenrechter uitspraak heeft gedaan.

Hoogachtend,
Autoriteit Financiële Markten

[REDACTED]
Assistent boetefunctionaris

[REDACTED]
Plaatsvervangend boetefunctionaris

Bijlage 1: Wettelijk kader

Wet handhaving consumentenbescherming (Whc)

Artikel 1.1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

(...)

e. financiële dienst of activiteit:

1°. een financiële dienst als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht

(...)

f. inbreuk: elk handelen of nalaten dat in strijd is met een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in de bijlage bij deze wet, en dat schade toebrengt of kan toebrengen aan de collectieve belangen van consumenten;

(...)

k. overtreding: een inbreuk of intracommunautaire inbreuk;

Artikel 2.7 (tot 1 juli 2009, daarna overgegaan naar artikel 5:1, derde lid, Awb)

(...)

2. Artikel 51 van het Wetboek van Strafrecht is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 2.15

1. De in artikel 2.9 bedoelde bestuurlijke boete bedraagt ten hoogste het bedrag van de vijfde categorie geldboete, bedoeld in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht.

Artikel 2.23

1. De Consumentenautoriteit kan een beschikking openbaar maken omtrent het opleggen van een last onder dwangsom of bestuurlijke boete, met inbegrip van een beschikking dat geen last onder dwangsom of bestuurlijke boete wordt opgelegd of een toezegging door de overtreder dat een overtreding zal worden gestaakt.
2. De Consumentenautoriteit maakt een voornemen tot openbaarmaking van een beschikking als bedoeld in het eerste lid te voren bekend aan de overtreder; indien het een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom dan wel een bestuurlijke boete betreft geschiedt dit gelijktijdig met het in de gelegenheid stellen van de overtreder daarover zijn zienswijze naar voren te brengen.
3. De Consumentenautoriteit maakt een beschikking als bedoeld in het eerste lid niet eigener beweging openbaar gedurende twee weken nadat het besluit op de in artikel 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht voorgeschreven wijze bekend is gemaakt, tenzij de overtreder de beschikking zelf heeft openbaar gemaakt, heeft doen openbaar maken of openbaarmaking met de overtreder is overeengekomen.

Artikel 3.1

1. De Stichting Autoriteit Financiële Markten wordt aangewezen als bevoegde autoriteit voor intracommunautaire inbreuken op de wettelijke bepalingen, bedoeld in de onderdelen a en d van de bijlage bij deze wet, voor zover de intracommunautaire inbreuk betrekking heeft op een financiële dienst of activiteit.

Artikel 3.2

1. De bij besluit van de Stichting Autoriteit Financiële Markten aangewezen personen zijn belast met het toezicht op de naleving van:
 - a. de wettelijke bepalingen, bedoeld in de onderdelen a en c van de bijlage bij deze wet, voor welke zij als bevoegde autoriteit is aangewezen, en
 - b. de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel d van de bijlage bij deze wet.Van dat besluit wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.
2. De artikelen 2.4, tweede lid, en 2.10 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3.4

(...)

4. De Stichting Autoriteit Financiële Markten kan, indien zij van oordeel is dat een overtreding van een van de wettelijke bepalingen, bedoeld in onderdeel d van de bijlage bij deze wet heeft plaatsgevonden:
 - a. een bestuurlijke boete opleggen;
 - b. een last onder dwangsom opleggen.
5. Met betrekking tot de toepassing van het derde en vierde lid zijn de artikelen 2.7, tweede lid, 2.8, 2.9, tweede lid, 2.10, eerste lid, 2.11 tot en met 2.24 en 4.3, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

Bijlage Onderdeel d

Richtlijn 85/577/EEG van de Raad van 20 december 1985 betreffende de bescherming van de consument bij buiten verkoopruimten gesloten overeenkomsten (PbEG L 372)	het bepaalde bij of krachtens de Colportagewet, voor zover betrekking hebbend op een financiële dienst of activiteit
--	--

Wet van 7 september 1973, houdende regelen tot het tegengaan van misbruiken bij colportage (Colportagewet)

Artikel 1

1. a. geldkrediet: geldkrediet als bedoeld in artikel 1:1 van de Wet op het financieel toezicht;
- (...)
3. Voor de toepassing van het eerste lid, onder c, wordt als persoonlijk bezoek niet aangemerkt het persoonlijk bezoek, dat in overwegende mate voortvloeit uit een initiatief van degene, die wordt bezocht, tenzij de bezoeker degene, die hij bezoekt, tracht te bewegen tot het sluiten van een overeenkomst betreffende een ander goed of een andere dienst dan het goed of de dienst, in verband waarmee om het bezoek is verzocht en degene, die wordt bezocht, toen hij het initiatief tot dat bezoek nam niet wist en redelijkerwijs niet kon weten, dat het sluiten van overeenkomsten betreffende dat andere goed of die andere dienst tot de bedrijfs- of beroepsuitoefening van de bezoeker behoorde.

Artikel 6

Het is verboden in de uitoefening van een beroep of bedrijf door persoonlijk bezoek dan wel door of in samenhang met de aanprijzing van een geldkrediet of van een goed of een dienst in een groep van ter plaatse van de aanprijzing aanwezige personen te trachten een ander te bewegen tot het als kredietnemer deelnemen aan een geldkrediet, dan wel een ander die handelingen te doen verrichten.

Wetboek van Strafrecht

Artikel 23, vierde lid

(...)

de vijfde categorie, € 74.000;

Artikel 51, eerste en tweede lid

1. Strafbare feiten kunnen worden begaan door natuurlijke personen en rechtspersonen.
2. Indien een strafbaar feit wordt begaan door een rechtspersoon, kan de strafvervolgning worden ingesteld en kunnen de in de wet voorziene straffen en maatregelen, indien zij daarvoor in aanmerking komen, worden uitgesproken:
 - 1°. tegen die rechtspersoon, dan wel
 - 2°. tegen hen die tot het feit opdracht hebben gegeven, alsmede tegen hen die feitelijke leiding hebben gegeven aan de verboden gedraging, dan wel
 - 3°. tegen de onder 1° en 2° genoemden te zamen.